

mende var først indstillet af den Mand, som skal arbejde sammen med ham og har havt Leilighed til at drøfte det hele Spørgsmaal nærmere, end Ministeren kan, vil man ikke kunne bebrejde Ministeren, at han gav Bestyreren den Hjælp, han fortrinnsvis ønskede. Den ærede Taler hentydede ogsaa til, at det neppe var forudsat her i Thinget, dengang Spørgsmaalet om den nye botaniske Haves Anlæg kom paa Bane, at Udgifterne skulde udbedes af Kommunitetets Kasse. Med den ærede Formands Lillabelse maa jeg maafløse oplæse et Par Ord af Rigsdagstidenden fra Samlingen 1870—71, Pag. 4955, hvor Dedsføreren for Finantsubvalget siger: „Det maa jo nemlig erindres, at der forestaar Kommunitetet en meget betydelig extraordinær Udgift i Anledning af den botaniske Haves Flytning. Vel er der for det kommende Finantsaar kun Tale om en Sum af 25,000 Rd., men denne Sum betyder jo i Virkeligheden meget mere; thi der vil, naar den først er bevilget, hvert Aar i længere Tid følge andre store Summer, som efterhaanden ville behøves til Anlægget af denne Have.“ Og han tilføjer paa det næste Pagina: „Mindretallets Forslag under Nr. 39 gaar nemlig ikke ud paa at negte, at den botaniske Have jo skal flyttes, eller at negte, at Kommunitetet skal bære denne Udgift — og jeg veed virkelig heller ikke nogen Anden, som vil bære den — men det gaar ud paa at udsætte Afgjørelsen heraf til næste Aar.“ Jeg maa derefter spørge, om Mjertallet eller Mindretallet paa den Tid have været i Uvisshed om, at alle Udgifterne til botanisk Have skulde afholdes af Kommunitetets Kasse?

Jagt: I Anledning af, at de ærede Medlemmer for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) betegnede det som et gammeldags Standpunkt, at Kirkeministeren søgte at bringe Balance imellem Udgifter og Indtægter ved de under hans Bestyrelse værende Institutter, Universitetet, Realskolerne, Theatret osv., kunde man rigtignok være stærkt fristet til at komme ind paa en nærmere Drøftelse af det Spørgsmaal, om det skal betragtes som et gammeldags Standpunkt. Men jeg har nok at gøre med Thisted Realskole og skal derfor ikke gaa videre ind derpaa. Da Sagen sidste Gang var her i denne Sal, yttrede det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at han beklagede, at der ikke forelaa saadanne Oplysninger om det almindelige offentlige Skolevæsen i Thisted, at man deraf kunde se, om der var Opfordring til fra Thingets Side at yde Realskolen den ansøgte Understøttelse. Vi have nu levet i den lykkelige Ero deroppe, at vor offentlige Undervisning stod paa et meget godt Standpunkt, og i al Ukyldighed har jeg derfor erhvervet de fornødne Oplysninger og tilstillet Dedsføreren dem; men jeg tilstaa, at jeg ikke har

havt megen Fornøjelse deraf efter den Maade, hvorpaa han har udtalt sig idag. Jeg veed nu meget godt, at, naar man søger Indvendinger mod en Sag, kan man sagtens faae dem. I Gjæring staar den offentlige Undervisning paa et meget høit Standpunkt og i Thisted paa et meget lavt Standpunkt; derfor skal Gjæring ingen Understøttelse have, og derfor skal Thisted heller ingen have. Paa denne Maade kan man argumentere fra, paa hvilken Standpunkt Undervisningen befinder sig, til, at der ikke er nogen Anledning til at bygge Skoler. Jeg skal derfor ikke gaa ind paa den Slags Argumenter, men se at faae fat paa Sagens Kjernepunkt, og det er, at den Gang man berøvede disse Gane de høiere Undervisningsanstalter, som de tidligere havde, og navnlig berøvede min nærmeste Egn to Latin-skoler, og til Slutning deraf Seminarium, kom der selv fra den lovgivende Foramlings Side Tilbud om, at man, for at hele denne Egn af Landet ikke skulde blive berøvet enhverformhelst høiere Undervisningsanstalt, vilde yde et Bidrag til Oprettelsen af en Realskole, naar Kommunen og Amtet vilde yde et tilsvarende Belp. Denne herfra kommende Opfordring gik man ind paa, Skolen blev anlagt under disse Forudsætninger, og den har saa heldig løst sin Opgave, at den har vundet almindelig Anerkendelse, baade af demokratiske Autoriteter og af de overordnede Autoriteter. (Th. Nielsen: Hvor ere de demokratiske Autoriteter?) Det ærede Medlem spørger: hvor ere de demokratiske Autoriteter? Jeg vil pege paa samtlige Rigsdagsmænd, baade af Venstre og Høire fra hele Egnen deroppe. (Th. Nielsen: Der er ingen af Venstre.) Ja, jeg veed ikke, om den ærede Rigsdagsmand vil udelukke dem, der høre til Venstre, saa tager jeg dem gjerne til Indtægt paa vor Side; men ivoirigt er der samtlige nærgrændsende Distrikters Repræsentanter, baade for Venstres, Thy og Ringkjøbing Amt. Nu vil jeg altsaa bemærke, at naar Skolen saaledes heldig har løst sin Opgave og vundet almindelig Anerkendelse, baade fra selve Befolkningens, fra dens Repræsentanters og fra den høitærede Kultusministers Side, saa skulde man dog tro, at der deri maatte ligge en Opfordring for det høie Thing til — jeg vil bruge det Udtryk — at fuldbyrde den Gjæring, som det selv har sat i Bevægelse. Vel veed jeg, at den høitærede Kultusministers Understøttelse af Sagen ikke synes — idetmindste idag — at være nogen stærk Ubefaling. Saa længe jeg har været i denne Sal, have jo disse Kultusministre været nogle slemme Menneffer; de ere blevne værre og værre, og den nuværende Kultusminister er, efter hvad vi nu have hørt, værre end nogenformhelst anden, vi have havt (Ufbrydelse) — ja, det er et Udtryk, som er brugt af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) — og det er altsaa paa Tide, at vi træffe Sikkerhedsforanstaltninger imod